

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMTINIŲ SĄJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMTINYS

2003 m. balandžio 24 d. Nr. 17 (546) Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Klaipėdos pensininkų bendrija "Pajūrio bočiai" gyvuoja jau daugiau kaip septynerius metus. Tai ne vienintelė pensinio amžiaus žmonės vienijanti bendrija, kurioje apie 200 narių. Ji daug kuo panaši į kitas bendrijas - rengia susibūrimus, ekskursijas (jau apkelta visa Žemaitija ir dalis Suvalkijos, aplankytas Vilnius, Kaunas). Turi savo chorą, ansamblių (vad. B. Uščinaitė), šokių kolektyvą (vad. B. Aleksandravičienė) - rengia koncertus mokyklose, bibliotekose, senelių namuose. "Pajūrio bočiams" septynerius metus vadovauja buvęs tremtinys Vilnius Mertinsas.

Susirinkimų, kurie vyksta kas savaitę, metu žmonės diskutuoja politikos, kultūros, istorijos klausimais. Čia žmonės skatinami mąstyti, argumentuoti reikšti savo nuomonę, pasidalyti patirtimi, pasiginčyti. Išėjęs iš susirinkimo žmogus dar ilgai ieškos atsakymo į iškeltą klausimą, klausysis radijo laidų, nepraleis diskusinės laidos per te-

Stipri "Pajūrio bočių" trauka

Bendrijos "Pajūrio bočiai" choristai
V. Šlažiko nuotr.

leviziją, skaitys laikraščius. Štai kur šios pensininkų bendrijos traukos paslaptis - švietėjiška veikla, skatinanti domėtis, mokytis ir mąstyti.

Stasė PAKALNIENĖ

LPKTS pirmininkas dr. Povilas JAKUČIONIS

Trumpas susitarimo tarp LPKTS ir TS (LK) projekto komentaras

Balandžio 16 d. bendrame LPKTS politinės tarybos ir TS (LK) tarybos posėdyje Vilniuje buvo suderintas galutinis susitarimo projekto tekstas. Susitarimo projektą pasirašė LPKTS pirmininkas P. Jakučionis ir TS (LK) pirmininkas V. Landsbergis. Susitarimo projektas išsiuntinamas visiems LPKTS ir TS (LK) skyriams svarstyti. Projektą apsvarstyti, išreikšti jam pritarimą ar nepitarimą, pateikti pastabas ir pasiūlymus reikia neatidėliojant, iki birželio vidurio, nes liepos 12 d. įvyksiančiame LPKTS IX suvažiavime gali prireikti keisti kai kuriuos įstatų punktus. IX suvažiavimas sprendimo dėl LPKTS ir TS (LK) vienijimosi greičiausiai dar nepriims, nes nebus spėta susitarti dėl sąlygų. Be to, pagal Politinių partijų ir politinių organizaci-

jų įstatymą bei Civilinį kodeksą, reikia atlikti tam tikras procedūras, kurios trunka kelerą mėnesių. Vis dėlto skyrių narių visuotinių susirinkimų (konferencijų) aiškiai pareikšta nuomonė darytų suvažiavimą dalykišką.

TS (LK) suvažiavimas įvyks gegužės 24 d. Jame bus pateikti nauji įstatymai, numatantys partijų jungimosi galimybes. Lygiagrečiai su mūsų vyksta ir TS (LK) ir LDS (Lietuvos dešiniųjų sąjungos, vadovaujamos V. Žiemelio) derybos dėl susijungimo. Derybų posėdžiuose aš dalyvauju kaip LPKTS atstovas. Taigi įskaitant prie TS (LK) besijungiančių krikščionių demokratų dalį formuojasi stiprus dešiniųjų partijų junginys. Tai atitinka mūsų programinius siekius.

(keliami į 2 psl.)

Susitarimo projektas

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga ir Tėvynės sąjunga (Lietuvos konservatoriai) įsitikinusios, kad atskira mūsų organizacijų politinė veikla yra nepakankamai veiksminga

LPKTS ir TS (LK) suprasdamos šiuolaikinius iššūkius Lietuvos valstybei ir lietuvių tautos ateičiai, artėjančio referendumo dėl narystės ES, rinkimų į ES Parlamentą bei Lietuvos Respublikos Seimą svarbą ir reikšmę Lietuvos gyventojų gerovei, konstatuodamos, kad 2001 m. gruodžio 7 d. susitarimas nepakankamai vykdomas ir neužtikrina vieningos ir efektyvios mūsų organizacijų politinės veiklos, susitaria:

1. Kad vienodai suprantamiems ilgalaikiams tautos ir valstybės interesams bei tikslams pasiekti geriausias būdas yra vieninga politinė veikla vieningoje organizacijoje.

2. Kad vieningos politinės organizacijos struktūra ir pavadinimas bus pasirinkti tolesnėse derybose, o dabar skyriuose siūloma svarstyti šią perspektyvą.

2.1. Iki rudens (arba metų pabaigos) LPKTS ir TS (LK) veiks kaip partneriška dvinarė struktūra, esminiais politiniais klausimais vadovaujama jungtinės tarybos.

2.2. Kitame etape vieningoje organizacijoje veiks Laisvės kovotojų (buvusių politinių kalinių ir tremtinių) frakcija, turinti savo statusą.

3. Kad tautos ir valstybės interesus atitiktų mūsų vieningos politinės organizacijos dalyvavimas 2004 m. LR Seimo rinkimuose.

4. Kad iki vieningos organizacijos sukūrimo mūsų organizacijų skyrių ir vadovybių lygmenimis būtinas reguliarus glaudesnis ir įvairesnių formų nei iki šiol bendradarbiavimas. Tuo tikslu LPKTS politinė taryba ir TS (LK) prezidiumas prireikus, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, rengia bendrus posėdžius. Rengiami bendri LPKTS ir TS (LK) tarybų posėdžiai. LPKTS ir TS (LK) skyriai prireikus rengia bendrus susirinkimus ir skyrių tarybų posėdžius. Skyrių tarybų įgalioti atstovai kas mėnesį rengia bendrus posėdžius einamiesiems klausimams svarstyti. Visi bendri posėdžiai, susirinkimai protokoluojami ir pateikiami LPKTS ir TS (LK) valdyboms.

5. Skyriuose kylančius nesutarimus svarsto LPKTS politinė taryba ir TS (LK) prezidiumas bendruose posėdžiuose.

6. 2001 m. gruodžio 7 d. susitarimas galioja ir po šio susitarimo pasirašymo.

LPKTS pirmininkas Povilas JAKUČIONIS
TS (LK) pirmininkas Vytautas LANDSBERGIS

Aktualijos

■ Seimo nario J. Razmos iniciatyva siūloma išbraukti parlamentarą Sergejų Dmitrijevą iš Seimo delegacijos Europos Tarybos Parlamentinėje Asamblėjoje. Siūlymas grindžiamas tuo, kad S. Dmitrijevas neatstovauja savo šalies interesams ir reiškia ne Lietuvos, bet Rusijos poziciją. Toks parlamentaro elgesys pastebėtas, kai Asamblėjoje buvo svarstoma rezolucija dėl žmogaus teisių padėties Čėčėnijoje, kurią rėmė Lietuvos atstovai.

■ Seimo delegacija pakviesta į Švedijoje vykstantį jungtinį Baltijos Asamblėjos ir Šiaurės Tarybos posėdį. Susitikimo metu numatyta svarstyti 3 svarbiausius klausimus - kova prieš organizuotą nusikalstamumą, ypač platinant narkotikus, antikorupcinės priemonės, civilinė sauga ir civilinis krizių valdymas, regioninės politikos ES plėtra aptariant Šiaurės dimensijos problemas.

■ Seimas antradienį priėmė Kaimo reikalų komiteto parengtą rezoliuciją, numatančią, kad bus imamasi visų galimų priemonių Lietuvoje pagamintų žemės ūkio ir maisto prekių eksportui plėtoti bei vidaus rinkai apsaugoti. Peržiūrėjus šių metų biudžetą, žemės ūkiui papildomai bus skirta 140 mln. litų.

■ JAV pradeda ilgą ir sunkų Irako atstatymą. Balandžio 21 d. į šalį atvyko JAV atsargos generolas ir JAV civilinės administracijos Irake vadovas Džėjus Garneris. Atstatymo ir humanitarinės pagalbos biurui vadovaujantis atsargos generolas ir 400 jo pavaldinių koordinuos pastangas suformuoti nepriklausomą šalies vyriausybę bei pagalbą teikiančių organizacijų darbą.

■ Prancūzija, kuri griežtai nepritarė JAV vadovaujama pajėgų karinei operacijai Irake, antradienį sakė esanti pasirengusi paremti Jungtinių Tautų (JT) sankcijų Irakui sustabdymą, nes dabar šiai šaliai būtina pagalba atsigausti po karo.

■ JAV prezidentas Džordžas V. Bušas pareiškė, jog šiuo metu nesiruošias su niekuo kariauti. Jis atmetė musulmonų šiitų reikalavimus, kad Irakas būtų paskelbtas islamo valstybe.

Trumpas susitarimo tarp LPKTS ir TS (LK) projekto komentaras

(atkelta iš 1 psl.)

Manau, būtų didelė klaida atsisakyti dalyvauti šiame junginyje. Kiti argumentai yra išdėstyti mano straipsnyje "LPKTS svarsto galimybę jungtis su TS (LK) ("Tremtinys", 2003 02 27).

Suprantu tuos LPKTS narius ir skyrių vadovus, kurie nuogaštėja, kad jungtinėje politinėje organizacijoje LPKTS išnyks. Išnykimas ar

išlikimas priklauso nuo dviejų dalykų: mūsų noro ir pastangų išlikti ir nuo jungimosi su TS (LK) sąlygų. Ir viena, ir kita yra mūsų rankose. Lietuvos įstatymai numato keletą juridinių asmenų susijungimo (reorganizavimo) formų. Mes rinksimės savitumą ir savarankiškumą saugantį variantą.

LPKTS valdyba laukia Jūsų siūlymų ir sprendimų.

Informacija skyriams

LPKTS ir TS (LK) susitarimo projektas, pasirašytas V.Landsbergio ir P.Jakučionio 2003 m. balandžio 16 d., išsiųstas LPKTS skyrių pirmininkams. Kartu išsiųstas kreipimasis į skyrių pirmininkus, pasirašytas LPKTS pirm. P.Jakučionio ir LPKTS valdybos pirm. A.Lukšos.

Kreipimesi prašoma projektą apsvaistinti skyriaus narių visuotiniame susirinkime (konferencijoje) iki birželio 15 d. Į skyrių susirinkimus būtina kviestis LPKTS valdybos paskirtus derybų grupės narius arba LPKTS vadovus, o svarstymo protokolą pristatyti LPKTS valdybai, tiksliai nurodant, kuriems susitarimo projekto punktam skyrius pritaria ir kuriems turi pastabų. Būtina turi būti atsakyta į susitarimo 1 punktą: ar skyrius pritaria, kad būtų kuriam vieninga (jungtinė) LPKTS ir TS (LK) organizacija. Tokios organizacijos

pavadinimas, organizacinė struktūra ir kiti klausimai būtų sprendžiami tolesnėse derybose. Galutinį sprendimą priimtų LPKTS suvažiavimas.

Susijungimas turėtų vykti tokia tvarka ir sąlygomis, kad išliktų tam tikras LPKTS savitumas: turtas ir struktūra. Skyriai galėtų jungtis, jei jie patys taip nuspręstų.

Atkreipiamas dėmesys į tai, kad susitarimo projekto atmetimas reikštų praktišką LPKTS nusišalinimą nuo dabar vykstančių politinių partijų jungimosi ir stiprėjimo procesų. Kartu labai sumažėtų mūsų galimybės daryti įtaką Lietuvos politiniam gyvenimui.

Rekomenduojama galutinius sprendimus dėl šio susitarimo projekto priimti bendruose susirinkimuose (posėdžiuose) su TS (LK) skyriais, kuriuose pagal galimybę dalyvautų LPKTS ir TS (LK) vadovybių nariai.

Prof. habil. dr. Arimantas DUMČIUS

Kokių partijų reikės Lietuvai įstojus į ES?

Vakarų šalyse niekas neabejoja, kad jų demokratijos stabilumas priklauso nuo partijų brandumo. Šioms šalims būdinga tai, kad dėl valdžios varžosi nedaug - kelios pagrindinės partijos, o smulkesnės susilieja ar prie jų šliejasi koaliciniu pagrindu, kad po rinkimų veiktų kartu. Joms būdingas susitarimų vykdymas ir programų tęstinumas. Antras bruožas - partijų programos kuriamos pagal pasirinktą socialinės ekonomikos plėtojimo modelį. Europos demokratijoje pagrindinės diskusijos vyksta

tarp socialdemokratinės ir liberaliosios bei konservatizmo ir krikščioniškosios krypties partijų. Kairiosios partijos - socialdemokratai ir socialistai - pripažįsta valstybės (valdžios) viršenybę reguliuojant ekonomiką, mokesčių sistemą ir visą socialinį gyvenimą, o dešiniuosios partijos pripažįsta laisvą rinką, privatinės nuosavybės neliečiamumą, valdžios ribojimą, pagarbą tautos tradicijoms, kultūrai ir praeičiai. Pastaruoju metu išryškėjo visuotinės gerovės valstybės kūrimo modelis,

(keliamą į 4 psl.)

Lietuvos narystės ES nauda įvairioms Lietuvos visuomenės grupėms

Apie tai, ką gausime iš narystės Europos Sąjungoje, buvo rašyta "Tremtinys" (Nr.15(544), 2003 04 10), dr. Vandos Briedienės straipsnyje. Tęsdami šią temą spausdiname kiek sutrumpintą informaciją iš "Integracijos žinių" (Nr.3(45) 2003).

Žemdirbiams ir kaimo žmonėms

Kaimo plėtrai Europa vien 2004 m. skirs iki 425 mln. litų. Šiuos pinigus gaus ūkininkai, dirbantys nepalankiose ūkininkauti teritorijose, taikantys aplinkosauginės priemonės, apželdinantys žemę mišku ir pan. Taip pat iš kaimo plėtrai skirtų lėšų remsime pusiau natūrinius ūkius (3452 Lt kasmet). Bus skiriama parama investicijoms į aplinkosaugą ir gyvūnų gerovę ūkiuose (iki 690 Lt už 1 ha kasmet vienam ūkiui).

Europos parama leis sutvarkyti kaimo kelius. Paramą galės gauti regionų gyventojai, vežėjai, regionų imonės, savivaldos institucijos.

Atsiras galimybių kaime plėtoti kitas ūkio šakas, pavyzdžiui, kaimo turizmą, įvairias paslaugas. Europa skatina smulkaus verslo plėtrą, tad savo verslą kaime galės pradėti tradicinių ir netradicinių amatų mėgėjai ir kiti.

Europa parems vyresnio amžiaus ūkininkus, nusprensdusius nebeūkininkauti. Kaimo žmonės galės atiduoti žemę savo giminėms arba ją parduoti ir už tai gauti kompensaciją.

Bedarbiams ir mažai uždirbantiems

Europos finansinė parama lems didesnes investicijas. Dėl to bus kuriamos naujos darbo vietos, mažės nedarbas. Be to, dalis struktūrinių fondų lėšų bus naudojama mokyti žmones naujų kvalifikacijų, kad jie įgytų paklausias profesijas. Naujoms darbo vietoms kurti ES teikia subsidijas.

Stojimas į ES 2002-2009 metais padidins Lietuvos bendrąjį vidaus produktą (BVP) 65,9 mlrd. litų (apie 19 tūkst. litų vienam gyventojui).

2003 metais bendrasis vidaus produktas vien tik dėl stojimo į ES išaugs 4,7 mlrd. litų (apie 1358 litus vienam gyventojui).

Europa pasiūlys daugiau galimybių tobulinti darbo įgūdžius, persikvalifikuoti, susirasti naują, geriau mokamą darbą, įgyti patirties, įkurti savo verslą.

Pensininkams

Dėl bendro šalies ūkio augimo kils žmonių pragyvenimo lygis, o kartu - ir pensijos. Be to, atsiras naujų pagalbos formų bei socialinių

paslaugų pensininkams, kaip yra visoje Vakarų Europoje.

Daugės galimybių vyresniems žmonėms ilgiau aktyviai dalyvauti darbo rinkoje, užtikrinant galimybę mokytis visą gyvenimą. Tai reiškia, kad pensinio amžiaus žmonės nebus išprašomi iš darbo, o bus siekiama ilgiau juos išlaikyti - dėl to bus geresnė pensininkų finansinė padėtis.

Darbininkams

Lietuvoje, kaip ir visoje Europoje, bus įrengiamos saugesnės ir patogesnės darbo vietos, dėl to sumažės profesinių susirgimų ir nelaimingų atsitikimų darbe.

Bus užtikrinamos teisės į deramas socialines garantijas, o darbdavių savavaliavimas bus pažabotas ir galop išnyks.

Europa užkirs kelią nepagrįstiems grupiniams atleidimams iš darbo.

Tvirtesnes socialines garantijas užtikrins tai, kad tapusi ES nare Lietuva turės daugiau finansinių išteklių, bus geriau apsaugota nuo galimų ekonominių krizių pasekmių.

Svarbiausia, kad Lietuvai tapus didžiulės rinkos dalimi ir sulaukus daugiau investicijų padidės darbo jėgos paklausa, reikės kur kas daugiau skirtingų įgūdžių turinčių žmonių.

Moterims

Europa ypatingą dėmesį skiria moters užimtumo didinimui - užtikrinamos lygios vyrų ir moterų teisės. Bus diegiamos priemonės, kurios suteiks moterims ir vyrams vienodas galimybes įsidarbinti ir gauti vienodą atlyginimą, siekti karjeros.

Kylantis gyvenimo lygis, didėjantis darbo užmokestis suteiks galimybę norintiems moterims daugiau dėmesio skirti namų ūkiui bei vaikų auklėjimui, t.y. būti namų šeimininkėmis.

Kils ikimokyklinio auklėjimo įstaigų bei mokyklų lygis, daugiau lėšų ir pajėgų bus skiriama kovai su narkotikais bei kitais žalingais įpročiais.

Lietuvos vaikai įgis europietiškas galimybes lavintis, bendrauti ir tobulėti.

Jaunimui

Dvi iš keturių pagrindinių ES laisvių, kuriomis tikrai

pasinaudos ir mūsų jaunimas, tai - galimybė laisvai keliauti bei įsikurti ES šalių teritorijoje ir galimybė laisvai įsidarbinti lygiomis sąlygomis su visų ES šalių piliečiais. Be to: ES aktyviau skatinamas studentų mobilumas.

Investicijos ir parama iš ES, tolygi ūkio plėtra paskatins naujų darbo vietų kūrimą ir atlyginimų augimą. Nuosavo verslo bei profesinės karjeros perspektyvos gerokai išsiplės.

Verslininkams

Europa užtikrins aiškia, stabilią ir vienodą įstatymų bazę.

Verslininkai galės pasinaudoti Europos regioninės plėtros, socialinio fondo, žemės ūkio valdymo ir garantijų, finansinių priemonių žuvininkystei ir kitų fondų parama.

Lietuvos imonės galės laisvai prekiauti ES rinkoje. Mūsų produkcijai nebeliks muitų, kvotų ir kitų prekybos kliūčių. Taip pat nebeliks pasienio kontrolės ir muitinių. Standartai ir kiti techniniai reikalavimai gaminiams Lietuvoje bus tokie patys kaip ir ES.

Bus užtikrintos sąžiningos konkurencijos sąlygos, Lietuvos gamintojams nebebus taikomos diskriminacinės priemonės, pavyzdžiui, antidempingas.

Išsiplės gamybinės kooperacijos galimybės - vis daugiau ES šalių verslininkų bus linkę bendradarbiauti gaminant sudėtingus gaminius, vykdant įvairius statybų projektus, teikiant paslaugas.

Lietuvos narystė ES didins Lietuvos gyventojų perkamąją galią.

ES kovoja prieš valdininkų savivalę, piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi, korupciją.

Vartotojams

Išsiplėtus Europos rinkai, pagerėjus verslo sąlygoms ir padidėjus konkurencijai, vartotojai turės:

platesnį prekių ir paslaugų pasirinkimą, žemesnes kai kurių produktų kainas, kokybiškesnes prekes ir paslaugas.

Dėl griežtų reikalavimų produktų saugai sumažės nelaimingų atsitikimų bei neigiamo poveikio sveikatai atvejų vartojant įvairius produktus.

Tėvynės sąjungos (Lietuvos konservatorių) pirmininko,
Seimo nario Vytauto Landsbergio pareiškimas

Dėl naujos sanklodos Vilniaus miesto taryboje

Trikalbystė už pinigų valdymą – taip galima apibūdinti pastarąjį politinį sandėrį Vilniaus miesto savivaldybėje. Tik pinigai – Vilniuje, o trikalbystė palies visą Lietuvą. Ir Klaipėdą, ir Visaginą, ir Trakus, ir gal net Mažeikius.

Buvusiems sovietų nomenklatūros politikams per visą atkurtos valstybės laikotarpį skaudėdavo, kad štai jie valdo kai kuriais tarpniais Respubliką, bet nevaldo sostinės. Pastaraisiais metais Vilnius ypač iškilo kaip pagrindiniai investicijų srautais, tad už jų valdymą pragmatikai sutiko daug duoti, netgi atsiduoti.

Labiausiai matomas mokestis bus reikalaujama “per 48 val.” įvesti oficiali trikalbystė. Skubos tvarka teikiama naujas įstatymas. Miestų ir gatvių užrašai trimis kalbomis, lotynų ir bizantiškuoju alfabetais, kad keleivis iškart gerai suvoktų, kurioje erdvėje atsidūręs. Beje, naujos tvarkos nepastebėsi Seinų krašte: ten rašoma Widugirie, Ožkinie, daugybė analogiškų vietovių pavadinimų tik valstybine kalba. Ir niekas nesuks galvos dėl kokio nors pariteto. Tik Vilniaus len-

kų visuomenė, garbė jai, pajuto atnaujinto tautybių kiršinimo užmačias. Ji mėgina atsiriboti nuo savo vadų politinio verslo (lenkiškai *handel*), taip pat nuo senų įvaizdžių, neva lenkai nuolat su komunistais. Tokią atsiribojimo pastangą reikia sveikinti ir jokių būdu nepriskirti įvykusio neatsargaus sandėrio lenkų tautai arba visai Lietuvos lenkų mažumai.

Deja, kol kas politikoje yra, kaip yra. Jau 1999 m. pabaigoje būsimasis Rusijos prezidentas V.Putinas pažadėjo reikalausius oficialaus rusų kalbos statuso Baltijos valstybėse. Dabar tai realizuojama pasitelkus Lietuvos lenkus! Faktas, prašom neįsižeisti. O susivokę lenkai galėtų atėityje ir nebalsuoti už taip besielgiančius.

Atrodo, kad Rygoje ir Taline miestų rodyklės dar ne kirilica. Neabejotina, kad Lietuvos naujovės, už kurias pirka Vilniaus mero kėdė, suteiks pagrindo užgulti ir mūsų šiaurės kaimynus. Tad ir broliams latviams bei estams mėginsim aiškinti, kad posūkį padarė ne visi lietuviai, o tik dabartiniai vadai.

Seime visko prisiklausai

Pavyzdžiui, eilinis balsavimas pratęsti Lietuvos karių dalyvavimą tarptautinėje taikos operacijoje Afganistane. Visi, kas norėjo, ne kartą girdėjom, kad išsiugdę ir galėdami nusiųsti tokiai misijai specialios parengties žvalgybinį būrį, pajėgų ir profesionaliai ūgebantį atlikti pareigą petys į petį su NATO valstybėmis, pelnomės aukščiausią sertifikatą. To neįstengė parodyti mūsų kaimynai nuo Baltijos iki Adrijos, o Lietuva įstengė. Tad mūsų karių ir valstybės aukštą pripažinimą pratęsim dar pusei metų, lyg ir aišku. Bet Seimo politikai iš naujo svarsto, kas būtų, jeigu būtų (tartum vis gaila, kad nė vienas dar nežuvo, tada tai pasipiltų jausmingi argumentai), o jeigu mums pernai atseit reikėjo gerai pasirodyti prieš pakvietimą į NATO, tai dabar gavę pakvietimą jau galėtume atgręžti sąjungininkams medalio užpakalį. Skambėjo ir tokia retorika: kodėl turim rūpintis kitais, pirmiausiai reikia rūpintis savais! Cituoju: ko čia “galvoti apie žmones, kurie gyvena Afganistane”?.. Kitaip sakant, tegul “jie”, Vakarų demokratijos, mums padeda (o dar suskaičiuosim, ar ne per mažai pinigų dovanuoja), tegul ir apgina, jei reikės, bet mes “jiems” – va!

Pavieniai tokie balsai, ačiū Dievui, tačiau jų vis atsiranda. Ir po truputį dar naujų. Pagrindiniai nepriklausomybės duobkasiai mat ne vi-

sur ir spėja, dabar persijungę į kovą prieš Europos Sąjungą. Tikisi revanšo už NATO, ne kitaip.

Beje, “rūpinkimės savais”, tai sena izoliacionizmo idėja, kartkartėmis grėsmingai mėginanti atsigauti Jungtinėse Valstijose. Ko mes juos, europiečius, turim ginti, kai savo pinigų neskiria, o į Ameriką spjaudo!.. Europa tuomet krūpteli, o Kremlui viltingai sužimba raudonos žvaigždžių akutės: ne jau amerikiečiai išeis? Po to europiečiai nusiramina – ne, nepaliks mūsų vienų susiriejančių meškos glėbio akivaizdoje – ir vėl mėto graužtukais per vandenyną. Taip ir Lietuvoje ima rasti šio kirpimo “europiečių”, labiau mylinčių Rusiją negu Ameriką. Tiesa, visi ieško laimės tik užjūrine Vakarų kryptimi. Taip kartą jiems rėžė iš Seimo tribūnos vienas garsus daktaras: amerikonus keikiate, o pas mane einate, kad padėčiau jūsų vaikams išvažiuoti į Ameriką!.. Ir vis dėlto jiems labai rūpi, nuolat rūpi, kad tik nesupyktų... savi. Jau apie trisdešimt galvų ima rasti bei atsiskleisti, kurioms iki grabo neįskiepsys, kad jų sostinė – ne Maskva.

Todėl kuo greičiau reikia to galutinio balsavimo už Europą. Ne pramiegojimo už Maskvą.

Antrasis Lietuvos krikštas – čia istorikas E. Gudavičius ypač gerai pasakė.

**Prof. Vytautas
LANDSBERGIS**

Įvykiai, komentarai

Valstybės nelaimė

Dar 19 a. vienas rusų literatūros klasikas sakė, kad Rusija turi dvi didžiausias bėdas: kelius ir kvailius. Laikraščio “Dainavos žodis” apžvalgininkas Algirdas Jakulis primindamas tuos rusų klasiko žodžius pridūrė, jog Lietuva irgi turi dvi bėdas: patiklius rinkėjus ir socialdemokratų. Kas teisybė, tai teisybė. Vadinamieji socialdemokratų tai dar kartą pademonstravo vieno iš partijos tūzų rėmimo bandydami susidoroti su neįtinkančiu partijai ir jos vadams generaliniu policijos komisaru Vytautu Grigaravičiumi. Jo apšmeižimo ir nušalinimo misija buvo pavesta paties partijos vyriausiojo vado pavaduotojui, vidaus reikalų ministru J. Bernatoniui. Tai, žinoma, nieko nauja. Per 13 nepriklausomybės metų tokių dalykų jau yra buvę. Ne vienas aukštas policijos pareigūnas, neįtikęs mafijai ir valdančiajai partijai, buvo pašalintas. Tiesa, be didelio triukšmo. Šį kartą buvo nuspręsta pasielgti kitaip – “demokratiškai”. J. Bernatonis sukviestas žiniasklaidos atstovus pranešė jiems, kad generalinis policijos komisaras trukdo policijos reformai. Aišku, niekas tuo nepatikėjo. Tada buvo mestas kitas koziris. Esą V. Grigaravičiaus įsakymu sekami buvę ir esantis prezidentai ir, kas baisiausia, pats “didysis gelbėtojas” ir jo šeima. Tai turėjo paveikti akiai juo pasitikinčius naivius piliečius. Į V. Grigaravičiaus juodinimo kampaniją be mat išitraukė premjeras. Tikriausiai galvojo, kad aptingusi ir nupilietinta visuomenė ir šį kartą praris partijos mestą jauką. Laimei, taip neatsitiko. Žmonės išėjo į gatves. Ir ne suniekintos iš visų tribūnų “megztos beretės”, o daugiausia jaunimas, studentija. Teko sukurti net specialią Seimo komisiją J. Bernatonio pateiktiems absurdiškiems kaltinimams ištirti. Iš pat pradžių komisijos pirmininkui A. Sakalui tapo aišku, kad visas šis politikų ir aukštųjų pareigūnų sekimo skandalas iš piršto laužtas. Vadinamojoje slaptoje duomenų bazėje faktiškai nėra jokio slaptumo. Bet kas, turintis internetinį ryšį, gali be jokio vargo sužinoti tuos “slaptus” duomenis. Valdantieji šį kartą suvokė, jog perlenkė lazda ir kerta šaką, ant kurios patys sėdi. Premjeras ir partijos vadai ėmėsi vidaus reikalų ministro ir generalinio policijos komisaro sutaikymo misijos. V. Grigaravičius paliktas savo poste. Nors turėjo būti kitaip – turėjo būti atstatydyntas pats vidaus reikalų ministras, užvires šį neskanią kvepiantį viralą. Deja, partija taip niekada nesielgia. Jeigu esi savas, tuo labiau įtrauktas į partinę nomenklatūrą kadras, šiltoje kėdėje sėdėsi amžinai. O tas vadinamasis “sutaikymas” tėra eilinis baltais siūlais siūtas A. Brazausko manevras. Juk, šiaip ar taip, artėja rinkimai į naująjį Seimą. Tenka sukti galvas dėl smunkančių socialdemokratų reitingų, kurie po

J. Bernatonio sukulto skandalo ėmė sparčiai risti žemyn. Tikimasi, kad po tokio “sutaikymo” tie reitingai vėl pakils. Vargu. Visuomenė vis aiškiau suvokia, jog vadinamųjų socialdemokratų cinizmas beribis.

Nelinksmos ekspremjero prognozės

Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkas Zenonas Vaigauskas nepaliauja aiškinęs tautai, jog daroma viskas, kad gegužės 10-11 dienomis vyksiantis referendumas dėl narystės ES būtų sėkmingas. Esą jau iš rinkėjų sąrašų išbrauktos kone visos “mirusios sielos”. Anot Z. Vaigausko, netgi benamiai galės balsuoti. Jiems pakaks tik užėiti į rinkimų komisiją ir parašyti prašymą. VRK pirmininkas sakė, kad viskas baigsis gerai ir istorinis referendumas įvyks. Tuo tarpu buvęs premjeras Aleksandras Abišala mano, kad referendumas neįvyks, nes ir pataisytas Referendumo įstatymas liko pats griežčiausias iš visų 10 į ES stojančių šalių. A. Abišala paminėjo kaimyninės Latvijos pavyzdį, kur į būsimo referendumo rinkėjų sąrašus įtraukiami tik tie žmonės, kurie atėjo į praėjusius rinkimus. Tai yra tik sąmoningi žmonės. Todėl buvęs premjeras siūlo priimti įstatymą, kad referendumo rezultatus nulemtų Seimas. Tai būtų tuo atveju, jeigu į referendumą neateitų balsuoti 50 proc. rinkėjų, bet dauguma balsavusiųjų pasisakytų už narystę ES.

A. Abišala atkreipė dėmesį, jog po rinkimų vykusios apklausos rodo, kad balsuoti ėjo apie 75 proc. apklaustųjų. Pasak ekspremjero, jei atėjo balsuoti 1,436 mln. gyventojų, o “Vilmorus” pateikti duomenys yra teisingi, tai Lietuvoje yra 1,9 mln. rinkėjų. Tai yra 830 tūkst. mažiau negu oficialus Lietuvos rinkėjų skaičius. Jis taip pat paminėjo, kad antrojo prezidento rinkimų turo sąrašuose buvo 2,728 mln. žmonių. Tai reiškia, kad gyvų rinkėjų yra mažiau nei gyventojų registre, o registro duomenys nesutvarkyti. Jis taip pat teigė, jog apie 700 tūkst. rinkėjų yra tokie, kurių nepasiekia jokių apklausų duomenys. Tai išvykę į užsienį, gyvenantys lūšnynuose, sąvartynuose bei tolimuose vienkiamiuose žmonės. A. Abišala pabrėžė, kad tikėtis, jog tokie žmonės ateis balsuoti, yra beviltiška. Jo žodžiais, tokie žmonės negyvena šioje visuomenėje, jiems nerūpi, kur gyvensime – Europos ar kokioje kitoje sąjungoje. “Jiems nieko nereikia”, – sakė A. Abišala.

Buvęs Lietuvos premjeras, dabar konsultacinės firmos “Abišala ir partneriai” vadovas, prognozavo, kad referendumas neįvyks. Nes iš 1,9 mln. sąmoningos visuomenės į referendumą, kaip įprasta, ateis tik pusė piliečių. Kai kurie balsuos “prieš”, o 700 tūkst. “prarastųjų” nepasirodys.

Jonas BALNIKAS

Kokių partijų reikės Lietuvai įstojus į ES?

(atkelta iš 2 psl.)

kuriuo siekiama susitarimo tarp liberaliosios ir valstybės reguliuojamosios rinkos, einama tarpiniu keliu, leidžiant valdžiai saikingai reguliuoti ir rinką, ir socialinį gyvenimą (neoliberalizmas, neokonservatizmas).

Lietuvos partijos kurtos chaotiškai, jų modeliai imitavo ikikarinės Lietuvos ar Europos partijas. Iki šiol būdingas bruožas buvo tai, kad partijų programos mažai skyrėsi, todėl visuomenė joms neskyrė reikiamo dėmesio. Partijos būrėsi apie iškilus lyderius (lyderių partijos) – kad laimėtų rinkimus, aukščiausius valstybės vadovus (valdžios partijos) – kad išlaikytų valdžią, arba kurtos visuomenės mažumų partijos (lenkų, rusų, moterų ir kt.). Tokios partijos pasižymėjo ideologiniu kraštutimumu, nepastovumu ir prisitaikymu keičiantis situacijoms. Šis faktas, kaip nebrandžios mūsų demokratijos pasireiškimas, ne kartą atspindėjo neprognozuojamų rinkimų metu. Į rinkimus partijos dažniausiai ėjo pavieniui, todėl didžioji dalis jų negavusi ar mažai gavusių mandatų netekdavo politinio reikšmingumo valstybėje. 2002 m. gruodžio 22 d. Lietuvos savivaldybių tarybų rinkimuose iš 23 partijų, gavusių mandatus, tik 8 partijos gali daryti žymesnę įtaką valstybės politiniam gyvenimui.

Tačiau tokios politinės organizacijos kaip Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga (LPKTS), Nuosaukiųjų konservatorių sąjunga, Lietuvių tautininkų sąjunga, Lietuvos rusų sąjunga, Moderniųjų krikščionių demokratų sąjunga, Lietuvos laisvės sąjunga, Tautos pažangos partija, "Jaunosios Lietuvos" ir naujųjų tautininkų sąjunga, Lietuvos dešiniųjų sąjunga, Lietuvos partija "Socialdemokratija 2000" ir kitos, pažvelgus į kelių praėjusių rinkimų rezultatus, turėdamos tik pavienius atstovus kai kuriose savivaldybėse ar Seime, yra nepajėgios daryti įtaką valstybės valdymui. Šios partijos jau įrodė, kad neturi politinės ateities.

Kairieji pirmieji ėmė kopijuoti vakarietiškos partijos modelį ir konsoliduoti jėgas: susijungus LDDP komunistams su socialdemokratais į vieną partiją, o po to sudarius koaliciją su socialliberalais, buvo sudaryta didžioji kairieji dauguma. Matome, kad

dabar socialdemokratų tikslas – "suvalgyti" socialliberalus; tą jie netrukus ir padarys. Visiems aišku, kad socialdemokratų apetitas toliau didės; jau sudaromos koalicijos su dešiniųjų centru save vadinančiais liberalais-demokratais ir lenkų rinkimų akcija (jų likimą nesunku prognozuoti). Taigi apie A.Brazausko ir R.Pakso tandemą formuojama stambi valdžios partijų koalicija, ruošiamasi 2004 m. Seimo rinkimams. V.Uspaskicho organizuojamas vualizuotas referendumas (jis įvyks) turint tikslą panaikinti daugiamandatę (partinę) rinkimų sistemą ir taip įvykdyti valstybės demokratinės sistemos perversmą finansinės oligarchijos naudai kol kas nevisiškai atitinka kairiosios valdančiosios daugumos partinius tikslus, nes gali paliesti juos pačius. Seimas, matyt, apskritai atmes šio referendumo reikalavimus.

Savivaldybių tarybų rinkimai parodė, kad Lietuvos partijos ir elektoratas pasiskirsto maždaug vienodai į dešiniuosius (centrą) ir kairiuosius. Iš 1560 savivaldybių mandatų 45 proc. gavo dešiniąsias ir centristines pažiūras deklaruojančios partijos. Tačiau čia jungimasis į koalicijas yra vangesnis, dėl valdžios neretai pereinama į opozicijos pusę. Tai rodo kai kurių dešiniųjų partijų politinį nebrandumą. Dešiniųjų partijų jungimosi iniciatoriumi tapo Prezidentas V.Adamkus – jis pasiekė, kad liberalai, centristai ir modernieji krikščionys demokratai imtų tartis. Į savivaldybių tarybų rinkimus jie nuėjo savarankiškais sąrašais, o savivaldybių tarybose užsiregistravo kaip jungtinė frakcija. Jau numatytas suvažiavimas, kai bus jungiamasi į jungtinę liberalų partiją, kuri turi plačią rinkėjų erdvę Lietuvoje. Savivaldybių tarybų rinkimuose jie gavo 325 (25 proc.) mandatus. R.Ozolo pareiškimas, kad atskils dalis centristų, tėra eilinis lyderio partijos kūrimo bandymas, neturintis ateities. Sumerimą kairieji organizavo perversmą Vilniaus savivaldybės tarybos rinkimuose, kad iš mero posto išstumtų būsimą kuriamos jungtinės liberalų partijos lyderį A.Zuoką. Tačiau akivaizdžiai buvo nusižengta įstatymui, kai neteisėtai balsavo trys Seimo nariai ir pažadais į priešingą stovyklą buvo suvilioni šeši lenkų rin-

kimų akcijos atstovai, nepritarus jų rinkėjams. Šis įvykis sutapo su vidaus reikalų ministro grubia akcija prieš policijos komisarą. Kilęs galin-gas Vilniaus pasipiktinusios visuomenės, ypač jaunimo, judėjimas žymiai išskėlė A.Zuoko ir liberalų reitingą, be to, buvo apgintos policijos komisaro teisės. Tai yra teigiamas mūsų demokratėjančios visuomenės požymis, kai bendruomenė taikiai pasipriešino akivaizdžiai neteisybei ir laimėjo.

Galingą dešiniųjų politinių jėgų konsolidacijos ir jungimosi postūmį prognozuoja atsinaujinanti TS (LK) partija, kuri neseniai gavo sutikimą jungtis su Lietuvos dešiniųjų sąjunga. Taip pat 2001 m. gruodžio 7 d. buvo pasirašytas, o 2003 m. balandžio 16 d. atnaujintas susitarimas su LPKTS dėl nuoseklaus vieningos partijos kūrimo. Savivaldybių tarybų rinkimuose šios partijos bendrai gavo 219 (14 proc.) mandatų. Po eilinio suvažiavimo gegužės mėnesį TS (LK) taps dar atviresnė savo rėmėjams, nes Europos Liaudies (Tautos) partijos principu vieningoje organizacijoje įkurs frakcijas: krikščioniškąją, Laisvės kovotojų (politinių kalinių ir tremtinių) ir kitas. TS (LK) tai daro suprasdama šiuolaikinius iššūkius Lietuvos valstybei ir lietuvių tautos ateičiai. LPKTS turėtų protingai politiniu atžvilgiu susijungti su TS (LK). TS (LK) taip pat numato realią konsolidaciją kituose Seimo rinkimuose su besikuriančia jungtine liberalų partija. Lietuvos krikščionys demokratai, savivaldybių rinkimuose gavę 116 (7 proc.) mandatų, šiuo metu sprendžia vidines partijos problemas. K.Bobelio partija, valdoma superradikalių lyderių, yra gana neprognozuojama; ji gali nukrypti prie bet kurios pakraipos didžiosios daugumos, pavyzdžiui, valstiečių ar liberaldemokratų partijų ir panašiai.

Norėčiau paskatinti buvusius politinius kalinius ir tremtinius, krikščionis demokratų, tautininkus, jaunlietuvius ir kitus užmiršti asmenines ambicijas ir jungtis į bendrą Lietuvos ateities kūrimo frontą su dešiniųjų vėliava. Tai daryti verčia realus gyvenimas.

Išvada – Lietuvoje palengva formuojasi stambios politinės partijos pagal Europos Sąjungos šalių modelį.

Skaitytojų balsai

Talka

Lietuvos televizijos balandžio 16 d. laidoje "Spaudos klubas" dėl Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą ir artėjančio referendumo Vytautas Landsbergis ištarė žodį *talka*, jį itin akcentavo.

Talka – telktinis darbas, nemokama pagalba, padėjimas dirbti, pagelbėjimas. Nuo seno Lietuvoje, ypač kaime, sunkesnius, pavieniui neįveikiamus darbus atlikdavo talkomis. Tai – kūlimo, linarautės, kelių tiesimo talkos. Tačiau talkomis buvo atliekami ne tik ūkio, bet ir tautos bei valstybės kūrybos, gynybos darbai. Ar ne talkos buvo knygnešystė, savanorystė, partizaninis pasipriešinimas, Sąjūdis, Sausio 13-osios ypatinga, stebuklui prilyginta talka?

Poetas, prozininkas, publicistas, diplomatas Petras Babickas gyvendamas Brazilijoje knygoje "Mano pasaulėžiūra" (Čikaga, 1958) rašė: "Talka! Tas žodis taip primena Lietuvą... Vaidila, lietuvi, prie ratelio mokanti savo vaiką skaityti, knygnešys bei pasaulio lietuvių talka – tai ketu-

ri pagrindiniai stulpai, kuriais turi rėmėtis mūsų tautos ateities gyvenimas ir kova."

Artėjantis referendumas dėl mūsų tautos ir valstybės ateities yra talka. Ši talka nereikalauja fizinių galių, materialinių išteklių, didesnių laiko sąnaudų, tačiau yra be galo svarbi telktinės valios, lemiančios tautos ir valstybės ateitį, išraiška.

Tarsi keršydami valdžioms kai kurie skurdžiai gyvenantys žmonės žada referendume dėl Lietuvos stojimo į ES nedalyvauti. Nekerštaukite, mielieji, nes toks kerštas pirmiausia palies Jus. Valdžios neskurdo "prie sovių", gerai gyvena dabar ir neaprupus bet kur. Prisiminkime seną, gruboką, tačiau išmintingą posakį: "Kol riebusis suliesės, tai liesasis padvės". Priešindamiesi stojimui į ES ar nedalyvaujant referendume ne valdžias, o save nubausime: referendumas – talka sau, savo tautai ir Lietuvos valstybei, Europos bendrijai.

Algimantas ZOLUBAS

Populiariausias referendumas

Einame į Europą. Pagal apklausas, euroentuziastų yra apie 61 proc. Algirdas Brazauskas, Artūras Paulauskas ir vėliau "susipratęs" Vytenis Andriukaitis viešai pasisako už ES ir NATO. Per televiziją ir radiją kas valandą šaukiama: kaimui trūksta informacijos, nėra konsultantų, politologai aiškina, ką ES duos, ko neduos ir ką mes Europai turėsime duoti. Bažnyčiai leista kalbėti žmonėms apie ES naudą ir t.t. Atrodo, viskas vyksta sklandžiai. Dešiniams vykti nebereikės, o tik laukti gegužės 11 dienos referendumo ir laimingosios valandos. Tai ekskomunistų populiariausia strategija nuraminti dešiniuosius, kad šie liktų neveiksmingi.

Mums, Sąjūdžio "apa-

čioms", tas visas "sklandumas" primena prezidento rinkimus. Ir įdomiausia tai, kad, be šios valdžios viršūnių, visi kiti kairiųjų partijų nariai ir draugų draugai – nuo didžiausio iki mažiausio – išsijuosę agituoja, kad žmonės balsuotų ne "už", o "prieš" ES ir NATO. Šiai dezinformacinei politikai pritaria televizija ir radijas. Ir kuo daugiau žmonės gauna tos "informacijos", tuo jiems darosi neaiškiau, kokią naudą iš ES gaus.

Suprantama, didžiausias svertas prieš ES – Rusijos pastangos, kad į Kaliningradą vestų ne siauras, o visos Lietuvos teritorijos pločio koridorius. Arba kad Lietuva priklausytų ne ES, o Rusijai.

Juozas RIDIKAS

Pratęskite "Tremtinio" prenumeratą

Primename: paštas prenumeratą priima tik iki 15 d.

Prenumeratos kaina su pašto paslaugomis:

1 mėn. - 4,80 Lt, 3 mėn. - 14,40 Lt, 6 mėn. - 28,80 Lt, metams - 57,60 Lt. Vienas "Tremtinio" egzempliorius kainuos 1,20 Lt. Indeksas - 0117.

"Tremtinį" siunčiame ir į užsienį. Prenumeratos kaina metams - 50 JAV dolerių.

Mūsų adresas: "Tremtinys", Laisvės al. 39, 3000 Kaunas, Lietuva (Lithuania).

Į užsienį siunčiame ir "Laisvės kovų archyvą" (metinė keturių žurnalų prenumerata - 50 JAV dolerių).

Valiutinės atsiskaitymo sąsk. Nr.120070611 AB "Vilniaus banko" Kauno "Santakos" filialas. Banko kodas - 260101732.

Dėl padėties Čečėnijoje

Kovo 23 d. Rusijos armija okupuotoje Čečėnijoje suorganizavo vadinamąjį "referendumą" dėl Čečėnijos Konstitucijos, kurioje numatyta, jog Čečėnija yra neatskiriama Rusijos Federacijos dalis. Kad būtų galima realiai įvertinti šį primityvų farsą, reikia prisiminti Čečėnijos ir Rusijos santykių istoriją.

Rusija pradėjo kolonijinį karą ir genocidą Čečėnijoje daugiau kaip prieš 300 metų. 1859 m. nepriklausomybė buvo faktiškai prarasta. 1944 02 23-25 sovietai suorganizavo čečėnų tautos sunaikinimo akciją. Į Kazachstaną, Sibirą ir Vidurinę Aziją buvo ištremta apie 0,5 mln. žmonių, tai sudarė maždaug 70 proc. čečėnų. 1991 11 01 grįžusi iš tremties čečėnų tauta atkūrė nepriklausomybę. Išsirinko prezidentą Dž.Dudajevą.

1994 12 11 Rusijos kariuomenės pajėgos pradėjo vadinamąjį pirmąjį Čečėnijos kolonijinį karą. 1996 04 21 nužudytas Čečėnijos Respublikos Ikerija prezidentas Dž.Dudajevas.

1997 05 12 Rusijos Federacijos prezidentas B.Jelcinas ir Čečėnijos Respublikos Ikerija prezidentas A.Maschadovas Maskvoje pasirašė Taikos ir tarpusavio santykių sutartį.

1999 m. vasarą Rusija dirbtinai sukėlusį Dagestano įvykius, sulaužiusi Taikos sutartį pradėjo antrąjį Čečėni-

jos karą, kuris tęsiasi iki šiol. Užgrobtose teritorijose Rusijos karinė valdžia įsteigė marionetinę administraciją, jos vadovu paskyrė A.Kadyrovą, kuris nekontroliuoja padėties Čečėnijoje. Visoje šalyje vykdomi žiaurūs taikių gyventojų žudymai, "valymo" operacijos, žmonės varomi iš namų, jų turtas grobiamas. Čečėnai išvežami į Rusijos kalėjimus, ten kankinami ir žudomi. Gyventojai, gelbėdami savo ir savo šeimų gyvybes, masiškai emigruoja. Tokia padėtis okupuotoje valstybėje, pagal tarptautinę teisę, vadinama genocidu.

Rusijos okupantai naudoja ginklus ir karinę techniką prieš taikius gyventojus, išbando Čečėnijoje naujausias ginkluotes, psichotropines ir nervus paralyžiuojančias dujas, vakuumines bombas ir t.t. Tai yra kariniai nusikaltimai.

Už visa tai Rusijos vadovams ir kariaunai anksčiau ar vėliau teks atsakyti tarptautiniam teismui.

Esant tokiai padėčiai: kai vykdoma Čečėnijos valstybės okupacija, teisėtas Čečėnijos prezidentas ir parlamentas teisiskai nebuvo nugincyti, o Rusijos valdžia atvirai pažeidžia žmogaus teises, vykdo genocidą, karinius nusikaltimus ir nusikaltimus žmoniškumui Čečėnijoje, Rusija rengia "referendumą". Toks renginys, pagal tarptautinę teisę, yra neteisė-

tas ir niekinis.

Tokio "referendumo" tikslai aiškūs:

- panaikinti nepriklausomos Čečėnijos Respublikos Ikerija juridinį egzistavimą,
- panaikinti teisėtai išrinkto prezidento, parlamento ir vyriausybės galias,
- anuliuoti dviejų suverenių valstybių prezidentų B.Jelcino ir A.Maschadovo pasirašytą Taikos sutartį,
- įteisinti ir įamžinti Čečėnijos okupaciją,
- pateisinti karinių nusikaltėlių veiksmus.

Mes, Kauno Čečėnijos nepriklausomybės rėmimo komitetas, siekdami sustabdyti čečėnų tautos naikinimą kreipiamės į pasaulio visuomenę, vyriausybes ir parlamentus, kad:

- būtų nedelsiant nutraukti karo veiksmai Čečėnijoje,
- būtų išvesta Rusijos kariuomenė,
- čečėnų tautai būtų garantuota apsisprendimo teisė,
- būtų pareikalauta, kad Rusija prisiimtų moralinę, materialinę, politinę ir teisinę atsakomybę už veiksmus Čečėnijos Respublikos Ikerija atžvilgiu,
- būtų sukviesta tarptautinė konferencija apsvarstyti ir teisiškai įvertinti šiandieninę padėtį Čečėnijoje ir Rusijos vykdomus nusikaltimus.

Kauno Čečėnijos nepriklausomybės rėmimo komiteto pirm.
A. JUŠKAITĖ

Neišsipildžiusios viltys

Jonas BALNIKAS

Žadėję amerikiečiams ir britams kapą Irako dykumoje ir pačiame Bagdade, S.Huseinas ir jo parankiniai labai nuvylė Rusijos politikus ir ekonomistus. Maskvoje tikėtasi, kad atsitraukdama S.Huseino armija susprogdins arba padegs naftos versloves ir gręžinius. Naftos verslovių padegimas ar sunaikinimas buvo iš anksto vertinamas kaip baisus Irako keršto ginklas. Deja, Rusijos lūkesčiai neišsipildė. Kovinė sąjungininkų operacija buvo kruopščiai suplanuota ir vykdoma labai apgalvotai, kad tokia katastrofa neįvyktų. Beveik visos Irako naftos versloves atsidūrė sąjungininkų rankose. Dėl šio fakto Maskvoje (ir ne tik) kilo vos ne panika. Juk tai reiškia, kad pigi Irako nafta užlies pasaulio rinką kur kas anksčiau, nei buvo manoma. Tai pati nemaloniausia perspektyva šalims naftos eksportuotojoms. Ypač Rusijai ir Saudo Arabijai. Todėl vos Vašingtonas pareikalavo, kad Jungtinės Tautos atsauktų Irakui naftos eksporto suvaržymus, tam bemat paprieštaravo Rusija ir Saudo Arabija. Tokia Maskvos ir El Riado pozicija visiškai suprantama. Juk faktiškai naftos eksportas Rusijai yra vienintelis arba bent didžiausias pajamų šaltinis. O naftos kainų kritimas pasaulinėje rinkoje - tai jau beveik tragedija.

Dar prieš prasidedant Irako karui žymiausi Rusijos politikos ekspertai buvo numatę galimų nuostolių dydį amerikiečių pergalės atveju. Pavyzdžiui, Rusijos ekonominės plėtros ir prekybos viceministras Arkadijus Dvorkovičius įspėjo, jog greitos karo pabaigos atveju pasaulyje naftos kaina gali kristi net iki 12-13 dolerių už barelį. Rusijos "Alfabanko" vadovas Piotras Avenas paskaičiavo, jog sumažėjus naftos kainoms iki 18 dolerių už barelį Rusijai teks gerokai sumažinti savo aukso ir valiutos atsargas, iki 14 dolerių - valstybės biudžetas taps deficitinis, o iki 10 dolerių - ekonominis nuosmukis neišvengiamas. Dar niuresnes prognozes skelbia ekspertai iš "Rusijos fondo". "Jukos" naftos koncerno prezidento Michailo Chodorkovskio teigimu, dėl pigios Irako naftos Rusijos ekonomika neteks

mažiausiai 15 mlrd. dolerių per metus. Tačiau blogiausia, anot ekspertų, kad šios prognozės labai greit gali tapti realybe. Naftos kainos dar nepradėjus Irako naftos eksporto ėmė kristi. "O kas atsitiks rudenio, jau rugsėjo mėnesį, kada pasaulio biržų pranešimai apie krentančias naftos kainas taps košmaru ne tik Rusijos naftos magnatams, bet ir valdžiai?" - klausia laikraščio "Nezavisimaja gazeta" apžvalgininkas A.Savickis. Mat rugsėjį Rusijoje prasideda eilinis rinkimų maratonas, kurio eiga priklausys nuo dolerių už naftą daugiau nei nuo visų kitų faktorių. Juk visos Rusijos pagrindinės politinės jėgos deklaruoja savo tikslus pagal "inercinį scenarijų", kuris skelbia ramų socialinį foną: biudžetas toliau pilnės, didės biudžetinių atlyginimų. Žodžiu, jokių rimtesnių konfliktų tarp "apačios" ir "viršaus" nebus.

Aišku, tokiu atveju Kremlius pabandys ieškoti kaltų dėl susidariusios situacijos. Tai gali būti kaltinimai Amerikai, Gruzijai ar dar kam nors. Tačiau visi ženklai rodo, jog bus ieškoma ir "vidaus priešų". Su jais kovoti lengviausia nesusilaukiant tarptautinės reakcijos. Vienas toks būsimeš "priešas" jau ryškėja. Tai premjeras Michailas Kasjanovas ir jo vadovaujama vyriausybė. Prasidėjusi metodiška vyriausybės ir M.Kasjanovo kritika bei kelios iškeltos kriminalinės bylos aukštiems vyriausybės pareigūnams aiškiai rodo, kad bus kam suversti kaltę dėl susidariusios padėties sumažėjus pasaulinėms naftos kainoms. Jeigu ir tai nepadės, teks paaukoti kai kuriuos vadinamuosius oligarchus, ministrus ar net patį premjerą. Be to, dar yra vilčių, jog Amerika, mandagiai ir nusižeminus paprašyta, nesiims staiga mažinti naftos kainų, o palauks, kol bus išrinkta naujoji Rusijos valdžia.

Viename Rusijos laikraštyje teko skaityti įdomų straipsnį, pavadintą "Sadamas ir Bušas sugadino būsimuosius rinkimus Rusijoje". Tačiau dar įdomesnė šio straipsnio paantraštė: "Jeigu Irake neliepsnoja naftos versloves, vadinasi, liepsnoja Rusijos biudžetas".

"Sugrįžimas"

Uteniškė Elena Vilckickienė-Varaneckaitė Sibiro plaušes išvydo 1948 m. pavasarį kartu su tėveliais atsidūsi Krasnojarsko krašte. 'enkiolikmetei merginai eikėjo dirbti miškuose, ešti badą ir šaltį. Tačiau rasi laisvesnę minutę imdavo į rankas spalvotus piešukus, popierių ir piešė, rašė eilėraščius, gražiai siuvinėjo.

Sibire išteikėjo už lietuvių kalbinio kalinio. Į Lietuvą grįžo 1959 m. Apsigyveno Kaune, vėliau persikėlė į Vilnių.

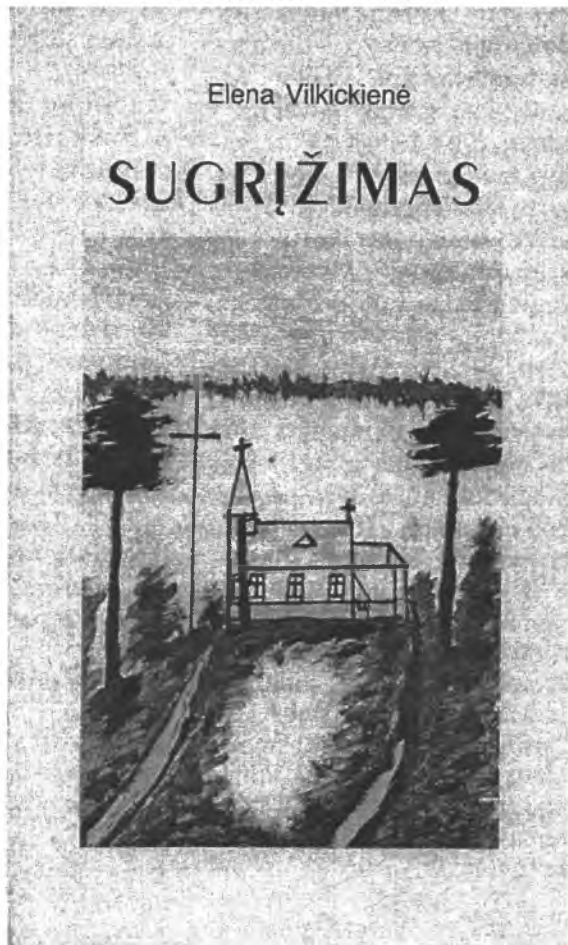
Dabar, kai vaikai užaugę, kai aplink bėginėja vaikai, Elena vėl ima į rankas piešklį, teptuką, dažus ir kupiešia peizažus, rašo eilėraščius, prisiminimus, atgaila popieriuje girdėtas smas istorijas. Intensyvu dravimas su mūzomis leidėjos neseniai, kai buvo paskelbta spaudoje, jog Utenoje 2002-ųjų vasarą vyks

Lietuvos poetinių kalinių ir tremtinių dainų ir poezijos šventė.

Nuo to laiko tarsi kas būtų jos pirštus "privirinęs" prie drobės skiautės ar balto popieriaus lapo. Pasipylė eilėraščiai, dailės darbeliai ir gimė poezijos knygelė "Sugrįžimas". Profesionalai jos eiles ir tapybą vertina palankiai.

Knygelė "Sugrįžimas" nedidelės apimties, tačiau parašyta širdies krauju. Tuo ji autorei ir skaitytojams brangi. Pati E.Vilckickienė ją

Naujos knygos

ilustravo savo piešiniais ir tremties nuotraukomis.

Asta ŠAUKĖNAITĖ

Viešnagė

Plungės buvusių tremtinių ir politinių kalinių choras "Tėvynės ilgesys" kovo 26-31 dienomis viešėjo Vokietijoje, Mendeno mieste, kur surengė tris koncertus miesto bendruomenei. Šios Plungės choro kelionės į Mendoną iniciatorė – Mendeno-Plungės draugijos pirmininkė Kristina Šrioder. Taip buvo paminėtas Plungės ir Mendeno 15 metų draugystės jubiliejus ir Mendeno-Plungės draugijos dešimtmetis.

Beveik tiek pat metų ir šiam chorui. Jam nuo pat įkūrimo vadovauja Plungės me-

no mokyklos mokytoja metodininkė Agnietė Lizdenytė.

Pagerbdamas svečius dabartinis Mendeno burmistras Rudolfas Diuppe įteikė choro vadovei A.Lizdenytei Mendeno mst. atminimo medalį. Mendeniškiams patiko Plungės buvusių tremtinių ir politinių kalinių choro koncertai ir giesmės šv. Mišių Šv. Juozapo bažnyčioje, Lendringse, metu, taip pat pasirodymas kartu su daugeliu kitų chorų sveikinant populiarių dirigentą Klausą Levermanną darbo 20-mečio proga. Įspūdį padarė ir paroda-prane-

šimas, kurį lydėjo tremtinių dainos apie 1940-1951 metų trėmimus, gyvenimą prie Laptevų jūros ir kitose Sibiro vietose, kur vargo ir mūsų choro dalyviai.

Nors kelionė tolma, bet sėkmingi koncertai, gyvenimas mendeniškių šeimose, ekskursijos po Mendoną, Dortmundą ir jų apylinkes (ekskursijoms vadovavo ponai Kristina ir Rudolfas Šrioderiai) suteikė daug džiaugsmo ir paliko neišdildomų įspūdžių.

LPKTB Plungės sk. pirm. A.VASILIENĖ
Nuotr. choro "Tėvynės ilgesys" dainininkai

Skola paaukojusiems save Tėvynei

Dažnai kartojama, kad žmogaus didžiausias turtas yra gyvybė, tad gyvybės, sudėtos ant laisvės aukuro, yra pačios brangiausios aukos Tėvynei. Lietuva, jos piliečiai – tai yra mes, gyvieji, esame skolingi tiems, kurie aukojosi laisvės vardan. Tos skolos gražinti niekas ir niekada negalės. Tai bent dabar, jau būdami laisvi, nepamirškime jų pagerbti. Tai bus dalelė tos didžiulės skolos...

Partizanas Boleslovas Eglinškas-Saulius savo dienoraštyje 1945 05 21 rašė: "Kalbamės apie partizanų ateičių, ar bus įvertinti partizanų nuopelnai ir kas vertins. Kai nebus pavoju, atsiras daug herojų ir didvyrių, kurie kitų nuopelnais girsis."

Tai buvo pranašiški žodžiai, nes dabar tie, kurie yra verti didžiausios pagarbos, pamiršti, o liaupsinami likusieji gyvi – mokėję apie savo veiklą papasakoti šviesesėmis spalvomis, įterpti net ir netiesios ("Aukštaitijos partizanų prisiminimuose" ir kituose leidiniuose). Pasitaiko atvejų, kai buvę partizanai apkaltina vieni kitus išdavystėmis. O labiausiai gaila, kad dabar pamirštami tie, kurie ėjo kovoti visomis šeimomis. Tokią šeimą ir noriu aprašyti.

Senieji Katlioriai

Ukmergės aps., Siesikų valsč. (dabar Taujėnų sen.), Aukštuolių kaime, buvo gražus, pavyzdingas Boleslovo (g. 1889 m.) ir Onos (Budnikaitė, g. 1891 m.) Katliorių 53 ha ūkis. Ne tiek pavyzdingas ūkis žavėjo kaimynus ir pažįstamus, kiek gausi, darni ir darbšti visa jų šeima: augo 6 sūnūs ir 4 dukros. Tėvas mėgo skaityti, buvo apsišvietęs žmogus. Savo vaikams parinko kiek neįprastus vardus. Nuo vyriausiojo sūnaus Nikodemio, g. 1913 m., jauniausiąją dukrą Aldoną skyrė net 21 metai. Antroji gimė Apolonija – 1915 m., o paskui sūnus po sūnaus: Teodoras – 1917 m., Apolinaras – 1920 m., Saturnas – 1923 m., Valentinas – 1925 m., Everestas – 1927 m. Po sūnų viena po kitos į pasaulį atėjo dukros: Genovaitė – 1930 m., Salomėja – 1933 m. ir Aldona – 1934 m.

Senieji Katlioriai buvo religingi, teisingi ir visų gerbiami žmonės, savo vaikus auklėjo Dievo ir Tėvynės meilės dvasia. Vaikai lankė Jurgelionių pradinę mokyklą, vėliau – Užugirio progimnaziją. Ūgtelėję buvo pratinami prie ūkio darbų, jiems skiepyta meilė žemei maitintojai.

Tik vienas kelias

Vyriausias sūnus Nikodemus tarnavo tarpukario Lietuvos kariuomenėje raitininku dragūnu, po tarnybos grįžo namo apie 1937 m. Sūnus Teodoras taip pat grįžo iš Lietuvos kariuomenės apie 1939 m. Atrodė, kad šeimai gyvenimas sekasi. Nikodemus sukūrė šeimą, apsigyveno uošvijoje, Piltakių kaime, sulaukė trijų vaikučių. Būtų ir kiti broliai kūrę šeimas, bet, deja, lyg perkūnas iš giedro dangaus – okupacija. Prasidėjęs karas tarp Vokietijos ir SSRS buvo viltis, kad Lietuva vėl taps nepriklausoma, bet naujasis okupantas apie tai nenorėjo net girdėti. Jauniems vyrams teko slapstytis, kad nepatektų į Reicho darbo tarnybą Vokietijoje.

1944 02 16 gen. P.Plechavičius, Lietuvos vietinės rinktinės vadas, per radiją kreipėsi į Lietuvos jaunimą. Jis tikėjosi sukurti lietuvišką kariuomenę ir atgauti nepriklausomybę. Lietuvos jaunimas greit sureagavo į šį kreipimąsi ir pradėjo registruotis savanoriais.

Trys broliai Katlioriai: Apolinaras, Saturnas ir Valentinas, taip pat tapo LVR savanoriais – 308 bataliono 2 kuopos kariais.

(keliami į 7 psl.)

LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija skelbia pretendentų rezistento vardui gauti sąrašą

Tęsinys

Vytautas Kuoras, karys, Marijampolė, Vietinė rinktinė 321 batalionas 1944 02 16 – 1944 05 15

Antanas Laurinaitis, partizanas, Marijampolės aps. Kazlų Rūdos valsč. Tauro apyg. Žalgirio rinkt. 1946-1947 m.

Juozas Lekstys (po mirties), rėmėjas, Kretingos aps. Skuodo valsč. 1945-1946 m.

Antanas Malūkas (po mirties), ryšininkas, Kretingos aps. Mosėdžio valsč. Žemaičių apyg. Kardo rinkt. 1945-1947 m.

Juozas Martinkėnas (po mirties), rėmėjas, Kaunas 1944-1947 m.

Jurgis Masiulis (po mirties), sukilimo dalyvis, Zarasų aps. Antalieptės valsč. 1941 06 22 - 28

Alfonsas Mažirimas, sukilimo dalyvis, Mažeikių aps. Sedos valsč. 1941 06 22-28

Marė Meiduvienė-Meškauskaitė, ryšininkė, Kupiškio aps. Šimonių valsč. 1945-1949 m.

Antanas Mitka (po mirties), pasipr. akcijų dalyvis, Panevėžio aps. Pumpėnų valsč. 1944 09 - 1944 12

Ieva Mongialo, ryšininkė, Trakų aps. Eišiškių valsč. 1947 -1949 m.

Petras Naudžius (po mirties), partizanas, Marijampolės aps. Veiverių valsč. Tauro apyg. Žalgirio rinkt. 1944 -1945 m.

Marijona Naudžiuvienė-Žilinskaitė (po mirties), ryšininkė, Marijampolės aps. Veiverių valsč. Tauro apyg. Žalgirio rinkt. 1944-1945 m.

Juzė Naudžiūtė, ryšininkė, Marijampolės aps. ir valsč. Tauro apyg. Žalgirio rinkt. 1945 -1951 m.

Valerija Aldona Orlianskienė-Garbenčiūtė, rėmėja, Kretingos aps. Veiviržėnų valsč. 1946-1947 m.

Bronislavas Ožolas, karys, šiauliai, Vietinė rinktinė 1 kuopa 1944 02 16 – 1944 05 15

Ignas Pašilis (po mirties), partizanas, Telšių aps. Alsedžių valsč. 1944-1945 m.

Jonas Gediminas Pėstininkas, ryšininkas, Marijampolės aps. Igliskėlių valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1946-1951 m.

Aldona Pėstininkienė-Gudynaitė, ryšininkė, Marijampolės aps. Igliskėlių valsč. Tauro apyg. Geležinio Vilko rinkt. 1945-1954 m.

Aleksandra Prostenienė-Bujokaitė, ryšininkė, Ukmergės aps. Taujėnų valsč. Vyčio apyg. Juozo Kristaponio būrys 1944 -1954 m.

Stanislovas Pšerackas (po mirties), šaulys, Trakų aps. Onušio valsč. 1940-1941 m.

Antanas Račinskas (po mirties), partizanas, Ukmergės aps. Šarūno būrys 1945-1947 m.

Irena Rauklienė-Brazauskaitė, ryšininkė, Klaipėdos aps. Vilko būrys 1945-1951 m.

Alfonsas Rimas (po mirties), partizanas, Panevėžio aps. ir valsč. Sakalo būrys 1944-1946 m.

Marijona Ryliškytė, ryšininkė, Utenos aps. Kuktiškių valsč. 1945-1946 m.

Aldona Rudaminienė-Mickuvienė-Vitkauskaitė, pogr. spaudos platintoja, Šiauliai 1959-1987 m.

Alfonsa Rugevičienė-Bujokaitė, ryšininkė, Ukmergės aps. Taujėnų valsč. Vyčio apyg. Juozo Kristaponio būrys 1944 -1954 m.

Alfonsas Rušėnas (po mirties), partizanas, Rokiškio aps. Juodupės valsč. Kazimiero Kalpoko būrys 1944 -1945 m.

Monika Ruzienė-Bujokaitė, ryšininkė, Ukmergės aps. Taujėnų valsč. Vyčio apyg. Juozo Kristaponio būrys 1944 -1953 m.

Pranciškus Sabaliauskas (po mirties), pogr. organ. narys, Raseinių aps. Jurbarko valsč. LLA 1945-1948 m.

Vytautas Slauta, partizanas, Alytaus aps. Merkinės valsč. Šarūno būrys 1944-1945 m.

Algirdas Antanas Smailys (po mirties), ryšininkas, Marijampolės aps. Veiverių valsč. Tauro apyg. Birutės rinkt. 1945-1948 m.

Juozapas Stankevičius, karys, Marijampolė, Vietinė rinktinė 321 batalionas 6 kuopa 1944 02 16 – 1944 05 15

Marija Staševskaja, rėmėja, Panevėžio aps. ir valsč. 1944-1946 m.

Ona Staugaitienė-Staugaitytė, ryšininkė, Šakių aps. Žvirgždaičių valsč. Meškos būrys 1945-1946 m.

Vaclovas Stonkus, pogr. spaudos platintojas, Šiauliai 1972-1983 m.

(B.d.)

Atsiliepiamus apie šiuos kandidatus siųskite adresu: **LGGRTC Pasipriešinimo dalyvių (rezistentų) teisių komisija, Gedimino 40, Vilnius. Pasiteirauti tel. (8-5) 2314157.**

Skola paaukojusiems save Tėvynei

(atkelta iš 6 psl.)

Vokiečiams areštavus LVR štabą, vadų įsakymu nepatekę vokiečiams į rankas savanoriai išsiskirstė. Broliai grįžo į tėviškę. Vėl teko slapstytis nuo vokiečių, o praūžus frontui ir sugrįžus bolševikams liko tik vienas – partizanų – kelias.

Liko trys seserys

Visi penki broliai Katlioriai 1944 m. rudenį tapo partizanais – priklausė Vyčio apygardos Šarūno būriui. Tik šeštasis – Everestas, slapyvardžiu Vaidila, įstojo į tą patį būrį 1949 m. Pirmasis – 1944 m. rudenį – žuvo vyriausias brolis Nikodemus bėgdamas iš apsupties. Jis slapyvardžio dar neturėjo. Sesuo Apolonija tapo ryšininke Laisve. 1950 m. ji buvo nuteista 10 m. lagerio, į Lietuvą grįžo 1956 m.

Teodoras-Sidabras partizanavo ketverius metus. Buvo sužeistas granata, todėl pasitraukė iš miško ir gydėsi, o vėliau Katiliaus pavarde įsidarbino Kupiškio statybinėje organizacijoje. Įpratęs pareigas atlikti tik gerai, pateko į garbės lentą, buvo atpažin-

tas ir 1953 m. areštuotas. Mirties nuosprendis pakeistas 25 m. lagerio. 1970 m. grįžo į Lietuvą, mirė 2001 m.

Apolinaras-Mindaugas žuvo 1946 m. Gružų miške. Saturnas-Girgaudas žuvo 1947 m. kartu su būrio vadu Šarūnu.

Valentinas-Montvila žuvo 1948 m. netoli gimtojo kaimo.

Everestas-Vaidila žuvo 1950 m. Žūtis vieta nežinoma.

Tėvai ir jaunesnės partizanų sesės slapstėsi ir tremties išvengė. Iš buvusios gausios kovotojų šeimos dabar dar gyvos trys seserys.

Gražinkime skolą

Atkūrus nepriklausomybę seserys savo iniciatyva tėviškės sodybos vietoje pastatė paminklinį kryžių su metaline lenta, kurioje surašyta brolių žūtis datos. Deja, atsirado šventvagių, kurie tą lentą pavogė. Dabar jau pasiigojusios seserys dažnai nubraukia ašaras... Gal galėtų joms padėti buvusių partizanų apygardų bei rinktinių vadai ar Lietuvos laisvės kovų

sąjūdis. Gal LLKS prezidiumo pirm. dim. kpt. Jonas Čėponis atkreiptų dėmesį į partizanų seseris. (Genovaitė Katliorytė-Kasmauskienė gyvena Ukmergėje, Jaunimo g. 17-4; tel. (8-340) 59305.)

Sesėms skaudina širdį dar vienas dalykas – LGGRT centras 1999 m. suteikė kario savanorio statusą po mirties ne visiems žuvusiems broliams Katlioriams. Saturnui-Girgaudui tą pažymėjimą taip ir pamiršo įteikti. LGGRTC dokumentų priėmimo kabine atsako, kad dokumentai nebuvo priduoti. Argi galėjo artimieji pamiršti vieną?.. Gaila, kad LGGRTC – įstai-ga, žinoma kaip tiesos ieškotoja, neištaiso savo klaidos.

Tokių šeimų, iš kurių būtų net šeši partizanai ir viena ryšininkė, vargu ar daug Lietuvoje. Taigi Tėvynei skolinga tiems, kurie save aukojo ant laisvės aukuro, bet gaila, kad nors dalelės tos skolos – pagarbos nenorima jiems gražinti. Tenka abejoti, ar tokios Lietuvos tikėjosi tie, kurie paaukojo savo jaunas gyvybes.

Pranas KUODIS
karys savanoris

Skelbimai

Balandžio 26 d. (šeštadienį) įvyks LLKS Didžiosios Kovos apyg. Laisvės kovų dalyvių – karių savanorių ir buvusių ryšininkų bei rėmėjų ataskaitinis susirinkimas. Pradžia - 11 val. šv. Mišios Kaišiadorių katedroje. Vėliau darbą tęsime savivaldybės salėje. Mėloniai kviečiame dalyvauti.

Balandžio 26 d. 11 val. (šeštadienį) Joniškio kultūros rūmų salėje įvyks LPKTS Joniškio skyriaus ataskaitinis susirinkimas. Kviečiame visus narius dalyvauti.

Balandžio 26 d. (šeštadienį) Radviliškio tremtinių ir politinių kalinių choras "Versmė" minės 10 metų gyvavimo jubiliejų.

12 val. šventę pradėsime šv. Mišiomis, kurios bus aukojamos Radviliškio parapijos bažnyčioje. Po šv. Mišių – koncertas Kultūros rūmuose. Dalyvaus Jonavos, Kuršėnų, Mažeikių chorai.

Balandžio 26 d. 11 val. Šilutės seniūnijos salėje, Lietuvi-ninkų g. 17, įvyks LPKTS Šilutės skyriaus ataskaitinė rinkiminė konferencija.

Balandžio 26 d. numatytas LPKTS jaunosios kartos susitikimas neįvyks, nes daugelyje LPKTS skyrių vyks ataskaitiniai rinkiminiai susirinkimai.

Balandžio 26 d. 11 val. Kėdainių savivaldybės salėje (J.Basanavičiaus g. 36, III a.) įvyks LPKTS Kėdainių sk. narių susirinkimas. Kviečiame dalyvauti.

Šiauliečių dėmesiui!

Balandžio 26 d. 12 val. (šeštadienį) organizuojama talka tvarkyti tremtinių kapus Ginkūnų kapinėse. Kviečiame atvykti visus galinčius padėti ir tuos, kurių artimieji palaidoti šiose kapinėse.

Asmenys, užsiėmę tremtinių kapinėse vietas, prašomi šiais metais pažymėti jas paminkliniais kryžiais. Nepažymėtos ir nesutvarkytos vietos bus perduotos kitiems.

Gegužės 3 d. įvyks LPKTS Kaišiadorių sk. ataskaitinis rinkiminis susirinkimas.

10 val. Kaišiadorių katedroje šv. Mišios. Po jų – susirinkimas savivaldybės salėje. Kviečiame visus narius dalyvauti.

Atsiliepkite

Prašytume atsiliepti pažįstančius ir ką nors žinančius apie Domicelę GIRULYTĘ, gimusią 1902 11 25, ir Juozą GIRULĮ, gimusį 1906 07 04 Girininkų kaime, netoli Vainuto (Šilutės r.). Jų tėvai – Antanas Girulis ir Ona Vėčaitė. Skambinti Elenai Kavaliauskaitei tel. (8-37) 390860 arba parašyti elektroniniu paštu: elkava@takas.lt

Atsiliepkite

Prašyčiau atsiliepti pažinėjusius Klemensą SONDĄ, kalėjusį Intos lageriuose. Išėjęs iš lagerio gyveno Intoje, Suchajos g., dirbo šachtoje. 1967-1968 m. buvo grįžęs į Lietuvą atostogų, po metų žadėjo grįžti gyventi į Lietuvą ir nuo to laiko dingo be žinios. Gal kur nors gyvena jo žmona (žinau tik tiek, kad kilusi iš Suvalkijos).

Labai prašau kartu dirbusius ir ką nors žinančius pranešti apie Klemenso Sondos ir jo žmonos likimą. Rašykite Onai SABAITEI, V.Krėvės pr. 15-134, LT-3042 Kaunas. Tel. (8-37) 412299.

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Agota Valentinavičienė 1911-2003

Gimė Panevėžio aps., Vaišvilčių k., daugiavaikėje šeimoje. 1935 m. ištekėjo už ūkininko. Susilaukė keturių vaikų. 1951 10 02 visa šeima ištremita į Tomsko sr., Asino mst. Į Lietuvą grįžo 1957 m. Apsigyveno Panevėžio r., Navaršonių k. LPKTS Panevėžio sk. narė nuo 1992 m.

Nuoširdžiai užjaučiame vaikus ir artimuosius.

LPKTS Panevėžio skyrius

Barbora Stumbrytė- Nevierienė 1917-2003

Gimė JAV. Su tėvais 1921 m. grįžo į Lietuvą. Baigusi Kelmės progimnaziją, mokėsi Kražių "Žiburio" gimnazijoje. 1936 m. įstojo į Klaipėdos pedagoginį institutą, dirbo Raseinių ir Kretingos aps. pradinėse mokyklose. Vokiečių okupacijos metais dirbo Kelmės gimnazijoje. 1948 04 30 kaip partizanų ryšininkė suimta, išvežta į Komiją, Intos PDS, kur išbuvo iki 1956 06 09. Grįžusi į Lietuvą iš pradžių neturėjo teisės dirbti mokykloje, bet vėliau dirbo Gordų, Kubelių mokyklose. Išėjusi į pensiją ir atgavusi tėvų namus, persikėlė į Kelmę, kur gyveno iki mirties.

Palaidota Kelmės kapinėse.

Angelė Važytė-Muižienė 1945-2003

Gimė Šiaulių aps., Žuvininkų k., ūkininko šeimoje. 1949 03 25 šeima ištremita į Irkutsko sr., Alzamajaus r. 1959 m. grįžo į Lietuvą. Angelė mokėsi, vėliau sukūrė šeimą, užaugino sūnų ir dukrą.

Palaidota Joniškio kapinėse, šalia vyro Petro.

Nuoširdžiai užjaučiame dukrą, sūnų, seseris ir jų šeimą.

LPKTS Joniškio skyrius

Kęstutis Vilaniškis 1943-2003

Gimė Joniškio r., Pavirčiuvės k., ūkininko šeimoje. 1948 05 22 šeima ištremita į Krasnojarsko kr., Sovetsko r., Verch Bazaikos miškų pramonės ūkį, Korbiko gyv. 1959 m. šeima grįžo į Lietuvą. Kęstutis sukūrė šeimą, užaugino 3 vaikus.

Palaidotas Joniškio kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame mamą, žmoną, seserį, brolių ir jų šeimą.

LPKTS Joniškio skyrius

Jonas Vaišvilas 1926-2003

Gimė ir augo Rauškų k., Šilalės r., vidutinio ūkininko šeimoje. Buvo aktyvus partizanų ryšininkas. 1948 m. suimtas, nuteistas. Kalėjo Karagandos ir Mordovijos lageriuose. 1956 m. grįžo į Lietuvą, vėliau apsigyveno Tauragėje. Dirbo katilinėje. Buvo aktyvus LPKTS Tauragės sk. narys, padėjo įrengti Kovų ir kančių istorijos muziejų.

Palaidotas Tauragės kapinėse.

Nuoširdžiai užjaučiame žmoną Anę ir vaikus su šeimomis.

LPKTS Tauragės skyrius

Balandžio 27 d. (sekmadienį) 11 val. Marijampolės aps. salėje (Vytauto g. 28) įvyks atvira LPKTS Marijampolės sk. konferencija. Kviečiame dalyvauti visus buvusius tremtinius, politinius kalinius, jų vaikus ir vaikaitius. Paskaitas stajimo į Europos Sąjungą, SAPARD ir PHARE programų klausimais skaitys ek. m. dr. V.Briedienė, Marijampolės aps. atstovė V.Burbienė bei kiti.